

ที่ สน ๐๐๒๓.๖/ว

๖๖๓๖

ศาลากลางจังหวัดสกลนคร

ถนนศูนย์ราชการ สน ๔๗๐๐๐

๖๓ สิงหาคม ๒๕๖๘

เรื่อง การควบคุมกำกับดูแลการประกอบกิจการเครื่องเล่นและสวนสนุก

เรียน นายอำเภอ ทุกอำเภอ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร และนายกเทศมนตรีนครสกลนคร

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๒๑.๑/ว ๓๔๒๗

ลงวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๖๘

จำนวน ๑ ชุด

ด้วยจังหวัดสกลนครได้รับแจ้งจากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นว่า สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้มีหนังสือถึงสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขเพื่อแจ้งเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับปัญหาการเกิดอุบัติเหตุจากเครื่องเล่นหลายครั้งในหลายจังหวัด โดยกรมอนามัยในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการสาธารณสุขตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการให้คำปรึกษาแนะนำแก่เจ้าพนักงานท้องถิ่น ควบคุม สอดส่องการปฏิบัติหน้าที่ของส่วนราชการที่มีอำนาจหน้าที่ในการปฏิบัติตามกฎหมาย ประสานงานระหว่างส่วนราชการและราชการส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อดำเนินการตามพระราชบัญญัติดังกล่าว จึงขอประชาสัมพันธ์แนวทางปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขในการควบคุมดูแลการประกอบกิจการเครื่องเล่นและสวนสนุก เพื่อให้ราชการส่วนท้องถิ่นและส่วนราชการที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจตามกฎหมาย และเพื่อให้การควบคุมกำกับดูแลการประกอบกิจการเครื่องเล่นและสวนสนุกเป็นไปด้วยความเรียบร้อย จึงขอให้อำเภอดำเนินการ ดังนี้

๑. กำกับดูแลให้ราชการส่วนท้องถิ่นและส่วนราชการที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และกฎกระทรวงว่าด้วยการควบคุมเครื่องเล่น (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๔ ตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๖๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยขอให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบูรณาการและให้ความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการตรวจตราสถานประกอบกิจการเครื่องเล่นและสวนสนุกอย่างต่อเนื่อง โดยให้มีการบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขอย่างเคร่งครัด

๒. ประชาสัมพันธ์ Infographic แนวทางปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขในการควบคุมดูแลการประกอบกิจการเครื่องเล่นและสวนสนุกของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป สำหรับองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร และเทศบาลนครสกลนคร ขอให้พิจารณาดำเนินการเช่นเดียวกัน

ขอแสดงความนับถือ

(นายวีรัตน์ ธีรมิตร)

รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน

ผู้ว่าราชการจังหวัดสกลนคร

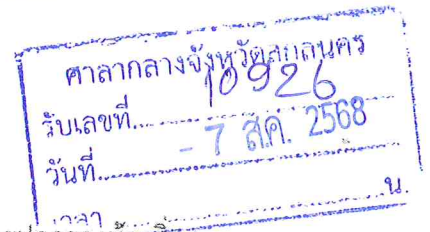
สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด

กลุ่มงานบริการสาธารณะท้องถิ่นและประสานงานท้องถิ่นอำเภอ

โทรศัพท์/โทรสาร ๐ ๔๒๗๑ ๖๔๘๒

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

○ สื่อฯ บท. ○ กฎหมาย
○ กง.มาตรฐานฯ ○ กง.การเงินฯ
○ กง.ส่งเสริมฯ ○ กง.บริการฯ

มท ๐๘๒๑.๑/ว

๓๒๒๓

กลุ่มงานบริการสาธารณะท้องถิ่น

เลขที่รับ ๒๑ ๙ ค.อ. ๒๖

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

สิงหาคม ๒๕๖๘

เลขที่รับ ๖๔๐

วันที่ ๗ ส.ค. ๒๕๖๘

เวลา

เรื่อง การควบคุมกำกับดูแลการประกอบกิจการเครื่องเล่นและสวนสนุก

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ที่ สธ ๐๙๔๕.๐๔/๓๗๑๘ ลงวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๖๘ จำนวน ๑ ชุด

๒. Infographic แนวทางปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขในการควบคุมดูแลการประกอบกิจการเครื่องเล่นและสวนสนุก จำนวน ๑ ชุด

ด้วยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้รับแจ้งจากกรมอนามัยว่า สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้มีหนังสือถึงสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขเพื่อแจ้งเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับปัญหาการเกิดอุบัติเหตุจากเครื่องเล่นหลายครั้งในหลายจังหวัด โดยกรมอนามัยในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการสาธารณสุขตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการให้คำปรึกษาแนะนำแก่เจ้าพนักงานท้องถิ่น ควบคุม สอดส่องการปฏิบัติหน้าที่ของส่วนราชการที่มีอำนาจหน้าที่ในการปฏิบัติตามกฎหมาย ประสานงานระหว่างส่วนราชการและราชการส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อดำเนินการตามพระราชบัญญัติดังกล่าว จึงขอประชาสัมพันธ์แนวทางปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขในการควบคุมดูแลการประกอบกิจการเครื่องเล่นและสวนสนุก เพื่อให้ราชการส่วนท้องถิ่นและส่วนราชการที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจตามกฎหมาย

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นพิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้การควบคุมกำกับดูแลการประกอบกิจการเครื่องเล่นและสวนสนุกเป็นไปด้วยความเรียบร้อย จึงขอความร่วมมือจังหวัดดำเนินการ ดังนี้

๑. กำกับดูแลให้ราชการส่วนท้องถิ่นและส่วนราชการที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และกฎกระทรวงว่าด้วยการควบคุมเครื่องเล่น (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๔ ตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๖๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยขอให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบูรณาการและให้ความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการตรวจตราสถานประกอบการเครื่องเล่นและสวนสนุกอย่างต่อเนื่อง โดยให้มีการบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขอย่างเคร่งครัด

๒. ประชาสัมพันธ์ Infographic แนวทางปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขในการควบคุมดูแลการประกอบกิจการเครื่องเล่นและสวนสนุกของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายศิริพันธ์ ศรีคงพล)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมท้องถิ่น

ฝ่ายบริหารทั่วไป

โทร. ๐ ๒๒๔๑ ๙๐๐๐ ต่อ ๒๑๑๒

ผู้ประสานงาน นางสาวบุษน้ำเพชร เหล่าเจริญ โทรศัพท์ ๐๘ ๕๘๙๒ ๑๘๘๒

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
เลขรับ 35167
วันที่ 9 ก.ค. 2568
เวลา

ที่ สธ ๐๙๔๕.๐๔/๗๗๑๙

กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข
ถนนติวานนท์ จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐

มิถุนายน ๒๕๖๘

เรื่อง การควบคุมกำกับดูแลการประกอบกิจการเครื่องเล่นและสวนสนุก

เรียน อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

อ้างถึง หนังสือสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ที่ สม ๐๔๐๑/๙๔๐ ลงวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แนวทางปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขในการควบคุม

ดูแลการประกอบกิจการเครื่องเล่นและสวนสนุก

จำนวน ๑ ฉบับ

๒. รายการกฎหมายระดับอนุบัญญัติและองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้อง

จำนวน ๑ ฉบับ

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ได้มีหนังสือถึง ปลัดกระทรวงสาธารณสุข เพื่อแจ้งเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับปัญหาการเกิดอุบัติเหตุจากเครื่องเล่นหลายครั้ง ในหลายจังหวัด โดยขอให้กระทรวงสาธารณสุขพิจารณาดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจ รวมทั้งขอให้มีการ บังคับใช้กฎหมายอย่างเข้มงวดเพื่อลดอุบัติเหตุและความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต นั้น

กรมอนามัย ในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการสาธารณสุขตามพระราชบัญญัติ การสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ตามมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัตินี้ ในการให้คำปรึกษาแนะนำแก่เจ้าพนักงานท้องถิ่น ควบคุม สอดส่องการปฏิบัติหน้าที่ของส่วนราชการ ที่มีอำนาจหน้าที่ในการปฏิบัติตามกฎหมาย ประสานงานระหว่างส่วนราชการและราชการส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ จึงขอความอนุเคราะห์ท่าน ประธานสัมพันธ์แนวทางปฏิบัติตามกฎหมาย ว่าด้วยการสาธารณสุขในการควบคุมดูแลการประกอบกิจการเครื่องเล่นและสวนสนุก รวมทั้งสนับสนุน และกำกับดูแลให้ราชการส่วนท้องถิ่นและส่วนราชการที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจตาม กฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขในการตรวจตราสถานประกอบกิจการเครื่องเล่นและสวนสนุกอย่างต่อเนื่อง โดยให้มีการบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขอย่างเคร่งครัดต่อไปด้วย รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไปด้วย จะเป็นพระคุณ

ขอแสดงความนับถือ

(นายฉัตร สว่างธรรม)

รองอธิบดีกรมอนามัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมอนามัย

สิ่งที่ส่งมาด้วย

กองกฎหมาย

โทร. ๐ ๒๕๕๐ ๔๒๑๙

โทรสาร ๐ ๒๕๕๑ ๘๑๘๐

รายการกฎหมายระดับอนุบัญญัติและองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้อง

๑. รายการแนะนำกฎหมายระดับอนุบัญญัติ เช่น

- ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๘
- ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๕๘
- กฎกระทรวงควบคุมกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๖๐

๒. ช่องทางการเข้าถึงระบบเทคโนโลยีและองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้อง

ช่องทางการเข้าถึงสื่อและองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้อง	QR-Code
ระบบเทคโนโลยีดิจิทัลด้านกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข ๑) ระบบมาตรฐานกิจการปลอดภัย ประกอบด้วย ระบบการยกร่างข้อบัญญัติท้องถิ่น ระบบออกคำสั่งทางปกครอง ระบบออกใบอนุญาต/หนังสือรับรองการแจ้ง ระบบร้องเรียนเหตุรำคาญ ระบบงานอุทธรณ์ ระบบเปรียบเทียบปรับ ระบบงานคณะกรรมการตามกฎหมาย และระบบฐานข้อมูลกฎหมาย https://envservice.anamai.moph.go.th/ ๒) ระบบออกบัตรเจ้าพนักงานตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข https://dohcard.anamai.moph.go.th/	
เว็บไซต์ กองกฎหมาย กรมอนามัย โดยมีข้อมูลและองค์ความรู้ อาทิ ๑) กฎหมายระดับพระราชบัญญัติ อนุบัญญัติที่ ได้แก่ กฎกระทรวง ประกาศกระทรวง ประกาศกรมอนามัย ๒) คำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุข ๓) คู่มือ/ แนวทางปฏิบัติการบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข เช่น - คู่มือแนวทางการควบคุมกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับปรับปรุง) - คู่มือแนวทางการปรับเป็นพินัยตามกฎหมายว่าด้วยการปรับเป็นพินัยและการเปรียบเทียบตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข ฉบับปี พ.ศ. ๒๕๖๗ ๔) ตัวอย่างการตอบข้อหารือ/ บันทึกการตอบข้อหารือ ๕) สื่อให้ความรู้ เช่น วิดีโอ Infographic เป็นต้น	
Youtube กองกฎหมาย กรมอนามัย	
Page Facebook กองกฎหมาย กรมอนามัย	
ปรึกษาด้านบทบัญญัติกฎหมายได้ที่ “คลินิกกฎหมายกรมอนามัย” สายด่วนกรมอนามัย โทร. ๑๔๗๘	โทรศัพท์ : ๐-๒๕๕๐-๔๑๘๓

สิ่งที่ส่งมาด้วย
ตามหนังสือ สก. ที่ มท ๐๘๒๑.๑/ว **๓๘๒๗** ลงวันที่ **๖** สิงหาคม ๒๕๖๘
เรื่อง การควบคุมกำกับดูแลการประกอบกิจการเครื่องเล่นและสวนสนุก

ลับ

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข สำนักมาตรฐานวินัยและระบบคุณธรรม โทร. ๐ ๒๕๕๐ ๒๘๗๖
ที่ สธ ๐๒๕๓.๐๓/ ๕๐ วันที่ ๘ เมษายน ๒๕๖๘

เรื่อง ขอสอนความคิดเห็น

เรียน อธิบดีกรมอนามัย

ด้วยสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ได้มีหนังสือ ที่ สม ๐๔๐๓/๔๔๐ ลงวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘ ขอสอนความคิดเห็นเกี่ยวกับอุบัติเหตุจากเครื่องเล่นและขอให้มีข้อบังคับการใช้กฎหมายที่เข้มงวดเพื่อลดอุบัติเหตุและความเสียหาย รายละเอียดปรากฏตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข พิจารณาแล้วเห็นว่าการประกอบกิจการเครื่องเล่นและสวนสนุก เป็นกิจการที่เป็นอันตรายเพื่อสุขภาพ ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งอยู่ในอำนาจของกรมอนามัยที่จะพิจารณา จึงขอส่งเรื่องมายังกรมอนามัย เพื่อทราบเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณา และดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาต่อไปด้วย จะเป็นพระคุณ

(นายศักดิ์ อรรถาชน)
รองปลัดกระทรวงสาธารณสุข
หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านพัฒนาการแพทย์
ปฏิบัติการและการแทนปลัดกระทรวงสาธารณสุข

มอบ

กณ

(นางอัมพร เบญจพลพิทักษ์)

อธิบดีกรมอนามัย

๑๐ เม.ย. ๒๕๖๘

ทรงม

มอช น.ศ.ส. ดำเนินการ

สมเด็จฯพิบูลย์

๒๑ เม.ย. ๖๘

ลับ

กรมอนามัย
DEPARTMENT OF HEALTH

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

แนวทางปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข ในการควบคุมดูแลการประกอบกิจการเครื่องเล่นและสวนสนุก

จัดทำโดย กองกฎหมาย กรมอนามัย
๔ มิถุนายน ๒๕๖๘

ด้วยสถานการณ์ในปัจจุบันพบว่า มีการประกอบกิจการเครื่องเล่นและสวนสนุกในลักษณะชั่วคราวเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมากในหลายพื้นที่ เพื่อให้บริการแก่ลูกค้าและประชาชนในงานเทศกาลต่าง ๆ เช่น งานวัด งานประจำปีของจังหวัด งานปีใหม่ งานสงกรานต์ ตลาดนัด เป็นต้น หากผู้ประกอบการติดตั้งเครื่องเล่นไม่เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด ไม่มีการดูแลบำรุงรักษาเครื่องเล่นให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน อาจก่อให้เกิดอุบัติเหตุส่งผลให้มีผู้บาดเจ็บและเสียชีวิต หรือหากมีการดำเนินกิจการไม่ถูกสุขลักษณะ อาจก่อให้เกิดโรคติดต่อทางระบบทางเดินหายใจและผิวหนังได้ ดังนั้น เพื่อเป็นการควบคุมป้องกันอันตรายที่อาจเกิดขึ้นกับประชาชน ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องทั้งประชาชน ผู้ประกอบการ และเจ้าหน้าที่ภาครัฐ จึงจำเป็นต้องร่วมมือกันเฝ้าระวัง และตรวจตราสถานประกอบการเครื่องเล่นและสวนสนุกเพื่อให้มีการปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด

กรมอนามัย ในฐานะที่รับผิดชอบดูแลพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม หรือกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข ซึ่งเป็นเครื่องมือสำคัญในการควบคุมดูแลสถานประกอบการและการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ให้มีการปฏิบัติที่ถูกสุขลักษณะเพื่อคุ้มครองสุขภาพประชาชน โดยกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขมีเจตนารมณ์ในการคุ้มครองประชาชนในด้านสุขลักษณะและอนามัยสิ่งแวดล้อม หลักการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการบังคับใช้กฎหมาย เพื่อป้องกันแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนในพื้นที่ ทั้งนี้ กรมอนามัยได้จัดทำ “แนวทางปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขในการควบคุมดูแลการประกอบกิจการเครื่องเล่นและสวนสนุก” เพื่อสนับสนุนให้ราชการส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้เป็นแนวทางปฏิบัติในการบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขในการควบคุมดูแลการประกอบกิจการเครื่องเล่นและสวนสนุกได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น รายละเอียดดังนี้

๑. การควบคุม กำกับดูแลการประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพประเภทสวนสนุก : พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม หมวด ๗ กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ มาตรา ๓๑^๑ ให้อำนาจรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข โดยคำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุข มีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษา กำหนดให้กิจการใดเป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ซึ่งปัจจุบันออกประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๕๘ ข้อ ๙ (๑๔) กำหนดให้ “การประกอบกิจการสวนสนุก โบว์ลิ่ง หรือตู้เกม” เป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ จากคู่มือแนวทางการควบคุมกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับปรับปรุง) ได้ให้ขอบเขตความหมายของ “การประกอบกิจการสวนสนุก โบว์ลิ่ง หรือตู้เกม” หมายถึง “สถานที่ที่ให้บริการเกี่ยวกับสวนสนุก การเล่นเกม

^๑ มาตรา ๓๑ ให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษากำหนดให้กิจการใดเป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

หรือการเล่นตู้เกมส์ เช่น สวนสนุกในห้างสรรพสินค้า ตู้เกมส์แบบหยอดเหรียญ เป็นต้น และ “สวนสนุก” หมายถึง “สถานที่รวบรวมบรรดาสิ่งทำให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลินไว้บริการประชาชน” และพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๓๒^๒ กำหนดให้ราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจออกข้อบัญญัติท้องถิ่น กำหนดประเภทของกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุขที่ออกตามมาตรา ๓๑ บางกิจการหรือทุกกิจการให้เป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ที่ต้องควบคุมภายในท้องถิ่นนั้น รวมทั้งกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขเกี่ยวกับการดูแลสภาพ หรือสุขลักษณะของสถานที่ที่ใช้ดำเนินกิจการและมาตรการป้องกันอันตรายต่อสุขภาพ และมาตรา ๓๓^๓ กำหนดให้ผู้ดำเนินกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพตามประเภทที่ราชการส่วนท้องถิ่นกำหนดไว้ในข้อบัญญัติท้องถิ่นให้เป็นกิจการที่ต้องควบคุม โดยกระทำในลักษณะที่เป็นการค้า ต้องได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นก่อนเริ่มดำเนินกิจการ และต้องปฏิบัติให้ถูกต้องตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม กฎกระทรวงควบคุมสถานประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๖๐ และข้อบัญญัติท้องถิ่นที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้

การออกข้อบัญญัติท้องถิ่นเพื่อควบคุมดูแลการประกอบกิจการสวนสนุก เห็นว่า “กฎหมาย” (๑) ต้องใช้บังคับได้ (๒) ต้องคุ้มครองประชาชนเป็นหลัก และ(๓) ต้องอยู่ในหลักนิติธรรม ดังนั้น เพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม ราชการส่วนท้องถิ่นจึงต้องออกข้อบัญญัติท้องถิ่นและพิจารณาอนุญาตโดยตรวจสอบความมั่นคงแข็งแรงของเครื่องเล่นและอุปกรณ์เพื่อความปลอดภัยของผู้ใช้บริการ ถ้ามีการประกอบกิจการสวนสนุกในเขตท้องถิ่นหนึ่ง ๆ แล้ว ราชการส่วนท้องถิ่นนั้น ไม่ออกข้อบัญญัติท้องถิ่นหรือออกข้อบัญญัติแล้วไม่ดำเนินการควบคุมด้วยการอนุญาต หรือการตรวจสอบกิจการตามอำนาจหน้าที่ เจ้าพนักงานท้องถิ่นก็อาจเข้าข่ายมีความผิดฐานละเว้นการปฏิบัติหน้าที่

ทั้งนี้ หากราชการส่วนท้องถิ่นออกข้อบัญญัติท้องถิ่นกำหนดให้การประกอบกิจการสวนสนุก โบว์ลิ่ง หรือตู้เกมส์เป็นกิจการที่ต้องควบคุมในพื้นที่ไว้แล้ว ราชการส่วนท้องถิ่นสามารถดำเนินการดังนี้

๑) ตรวจตรา ควบคุมดูแล ให้ผู้ประกอบการสวนสนุกที่ดำเนินกิจการในลักษณะที่เป็นการค้า ยื่นขอรับใบอนุญาตต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นก่อนการดำเนินกิจการ ทั้งนี้ กิจการลักษณะนี้มักจะดำเนินการตามช่วงงานเทศกาลต่าง ๆ เช่น ช่วงปีใหม่ งานประจำปีของจังหวัด งานสงกรานต์ เป็นต้น โดยอาจมีการเปิดให้บริการเพียงไม่กี่วัน เนื่องจากมาตรา ๕๕ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม กำหนดให้ “ใบอนุญาตที่ออกให้ตามพระราชบัญญัตินี้ให้มีอายุหนึ่งปีนับแต่วันที่ออกใบอนุญาต” โดยหลักจึงต้องออกใบอนุญาตเป็นรายปี ซึ่งจะมีผลต่ออัตราค่าธรรมเนียมใบอนุญาต ตามมาตรา ๖๓ พระราชบัญญัตินี้ให้ราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจออกข้อบัญญัติท้องถิ่นกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง (กฎกระทรวง กำหนดค่าธรรมเนียมการออกใบอนุญาต หนังสือรับรองการแจ้ง และการให้บริการในการจัดการสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย พ.ศ. ๒๕๕๙ กำหนดให้ใบอนุญาตดำเนินกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ตามประเภทที่มีข้อกำหนดของท้องถิ่นกำหนด ให้เป็นกิจการที่ต้อง

^๒ มาตรา ๓๒ เพื่อประโยชน์ในการกำกับดูแลการประกอบกิจการที่ประกาศตามมาตรา ๓๑ ให้ราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจออกข้อบัญญัติท้องถิ่นดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดประเภทของกิจการตามมาตรา ๓๑ บางกิจการหรือทุกกิจการให้เป็นกิจการที่ต้องมีการควบคุมภายในท้องถิ่นนั้น

(๒) กำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขทั่วไปสำหรับให้ผู้ดำเนินกิจการตาม (๑) ปฏิบัติเกี่ยวกับการดูแลสภาพหรือสุขลักษณะของสถานที่ที่ใช้ดำเนินกิจการและมาตรการป้องกันอันตรายต่อสุขภาพ

^๓ มาตรา ๓๓ เมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันที่ข้อบัญญัติท้องถิ่นตามมาตรา ๓๒ (๑) ใช้บังคับ ห้ามมิให้ผู้ใดดำเนินกิจการตามประเภทที่มีข้อบัญญัติท้องถิ่นกำหนดให้เป็นกิจการที่ต้องมีการควบคุมตามมาตรา ๓๒ (๑) ในลักษณะที่เป็นการค้า เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา ๕๖

ในการออกใบอนุญาตตามวรรคหนึ่ง เจ้าพนักงานท้องถิ่นอาจกำหนดเงื่อนไขโดยเฉพาะให้ผู้รับใบอนุญาตปฏิบัติเพื่อป้องกันอันตรายต่อสุขภาพของสาธารณชนเพิ่มเติมจากที่กำหนดไว้โดยทั่วไปในข้อบัญญัติท้องถิ่นตามมาตรา ๓๒ (๒) ก็ได้

ใบอนุญาตตามวรรคหนึ่งให้ใช้ได้สำหรับกิจการประเภทเดียวและสำหรับสถานที่แห่งเดียว

มีการควบคุมภายในท้องถิ่น ตามมาตรา ๓๒ (๑) ในลักษณะที่เป็นการค้า ตามมาตรา ๓๓ ฉบับละ ๑๕,๐๐๐ บาท) และเมื่อข้อเท็จจริงพบว่า ผู้ประกอบกิจการให้บริการเพียง ๗ วัน หรือ ๑๐ วัน หรือ ๑๕ วัน ราชการส่วนท้องถิ่น อาจพิจารณาออกข้อบัญญัติท้องถิ่นกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมใบอนุญาต โดยลดทอนลงไปตามจำนวนครั้งและวันที่ จัดให้บริการ เช่น (ก) กรณีติดตั้งเครื่องเล่นในสวนสนุกเป็นการถาวร ค่าธรรมเนียมใบอนุญาต ฉบับละ ๑๕,๐๐๐ บาท (ข) กรณีเป็นติดตั้งเป็นครั้งคราวตามเทศกาลต่าง ๆ ค่าธรรมเนียมใบอนุญาต ฉบับละ ๕,๐๐๐ บาท เป็นต้น กรณีตรวจสอบสถานประกอบกิจการแล้ว พบว่า ผู้ใดประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพประเภทเกี่ยวกับการ ประกอบกิจการสวนสนุก โบว์ลิ่ง หรือตู้เกม ที่ราชการส่วนท้องถิ่นออกข้อบัญญัติท้องถิ่นกำหนดให้เป็นกิจการที่ต้อง ควบคุมในพื้นที่ในลักษณะที่เป็นการค้าโดยไม่ได้รับใบอนุญาต ถือเป็นความผิดสำเร็จแล้ว เป็นการกระทำที่ฝ่าฝืน บทบัญญัติตามมาตรา ๓๓ และมีบทกำหนดโทษตามมาตรา ๗๑ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นรวบรวมพยานหลักฐาน เพื่อดำเนินการตามกระบวนการเปรียบเทียบปรับและดำเนินคดีต่อไป พร้อมทั้งให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นออกคำแนะนำ ออกคำสั่งทางปกครองตามมาตรา ๔๕^๔ ให้หยุดประกอบกิจการ และแจ้งให้ผู้ประกอบกิจการมายื่นขอรับใบอนุญาตก่อนการดำเนินการกิจการ หากฝ่าฝืนคำสั่งตามมาตรา ๔๕ มีโทษตามมาตรา ๘๐ แห่งพระราชบัญญัตินี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และปรับอีกไม่เกิน วันละสองหมื่นห้าพันบาทตลอดระยะเวลาที่ยังไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง

๒) กรณีตรวจสอบสถานประกอบกิจการแล้ว พบว่า มีการดำเนินการไม่ถูกสุขลักษณะหรือ ปฏิบัติไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในข้อบัญญัติท้องถิ่น ถือเป็นความผิดสำเร็จแล้ว มีโทษตามมาตรา ๗๓ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นรวบรวม พยานหลักฐานเพื่อดำเนินการตามกระบวนการเปรียบเทียบและดำเนินคดีต่อไป

๓) กรณีตรวจสอบสถานประกอบกิจการแล้ว พบว่า มีการดำเนินการไม่ถูกสุขลักษณะหรือปฏิบัติ ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎกระทรวงควบคุมสถานประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๖๐ ถือเป็นความผิดสำเร็จแล้ว มีโทษตามมาตรา ๖๘ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่น รวบรวมพยานหลักฐานเพื่อดำเนินการตามกระบวนการเปรียบเทียบและดำเนินคดีต่อไป

๒. การควบคุมดูแลและป้องกันปัญหาเหตุรำคาญ กรณีที่ราชการส่วนท้องถิ่นได้มีได้ออกข้อบัญญัติ ท้องถิ่นกำหนดให้การประกอบกิจการสวนสนุก โบว์ลิ่ง หรือตู้เกม เป็นกิจการที่ต้องควบคุมในพื้นที่ไว้ จึงไม่มีกฎหมาย ใช้บังคับในเขต อปท. นั้น มีผลให้ผู้ประกอบกิจการไม่ต้องยื่นขอรับใบอนุญาตและไม่ต้องปฏิบัติตามกฎกระทรวง และประกาศกระทรวงที่ออกตามความในพระราชบัญญัตินี้ อย่างไรก็ตาม หากราชการส่วนท้องถิ่นพบว่าผู้ใด ประกอบกิจการสวนสนุกหรือจัดให้มีเครื่องเล่นต่าง ๆ ให้บริการแก่ลูกค้าหรือประชาชน โดยกิจกรรมดังกล่าวนี้ มีความเสี่ยงอาจก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพหรือก่อให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญแก่ผู้อยู่อาศัยในบริเวณใกล้เคียง

^๔ มาตรา ๔๕ ในกรณีที่ปรากฏว่าผู้ดำเนินการใด ๆ ตามที่ระบุไว้ในพระราชบัญญัตินี้ ปฏิบัติไม่ถูกต้องตามพระราชบัญญัตินี้ กฎกระทรวง ข้อบัญญัติท้องถิ่นหรือประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ หรือคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นที่กำหนดไว้เกี่ยวกับการดำเนิน กิจการนั้น ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจสั่งให้ผู้ดำเนินการนั้นแก้ไขหรือปรับปรุงให้ถูกต้องได้ และถ้าผู้ดำเนินการไม่แก้ไข หรือถ้าการ ดำเนินการนั้น จะก่อให้เกิดหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าจะเกิดอันตรายอย่างร้ายแรงต่อสุขภาพของประชาชน เจ้าพนักงานท้องถิ่นจะสั่งให้ผู้นั้น หยุดดำเนินการนั้นไว้ทันทีเป็นการชั่วคราวจนกว่าจะเป็นที่พอใจแก่เจ้าพนักงานท้องถิ่นว่าปราศจากอันตรายแล้วก็ได้

คำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามวรรคหนึ่ง ให้กำหนดระยะเวลาที่จะต้องปฏิบัติตามคำสั่งไว้ตามสมควรแต่ต้องไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน เว้นแต่เป็นกรณีที่มีคำสั่งให้หยุดดำเนินการทันที และต้องทำเป็นหนังสือแจ้งให้ผู้ดำเนินการซึ่งจะต้องปฏิบัติตามคำสั่งทราบ ในกรณีที่ ไม่พบผู้ดำเนินการหรือผู้ดำเนินการไม่ยอมรับคำสั่งดังกล่าว ให้ส่งคำสั่งโดยทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับหรือปิดคำสั่งนั้นไว้ในที่เปิดเผย เห็นได้ง่าย ณ ภูมิลำเนาหรือสำนักทำการงานของผู้ดำเนินการ และให้ถือว่าผู้นั้นได้ทราบคำสั่งแล้วตั้งแต่วันที่คำสั่งไปถึงหรือวันปิดคำสั่ง แล้วแต่กรณี

สามารถบังคับใช้กฎหมายตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ตามความในหมวด ๕ เหตุรำคาญ ซึ่งมาตรา ๒๕^{*} กำหนดว่าในกรณีที่มีเหตุอันอาจก่อให้เกิดความเดือดร้อนแก่ผู้อยู่อาศัยในบริเวณใกล้เคียงหรือผู้ที่ต้องประสบกับเหตุนั้นต่อไป ถือว่าเป็นเหตุรำคาญ มาตรา ๒๕ (๔) การกระทำใด ๆ อันเป็นเหตุให้เกิดกลิ่น แสง รังสี เสียง ความร้อน สิ่งมีพิษ ความสั่นสะเทือน ฝุ่นละออง เขม่า เถ้า หรือกรณีอื่นใด จนเป็นเหตุให้เสื่อมหรืออาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ

โดยเจ้าพนักงานมีอำนาจออกคำแนะนำ และออกคำสั่งให้ผู้ก่อเหตุรำคาญดำเนินการระงับเหตุรำคาญหรือป้องกัน เหตุรำคาญนั้นตามสมควรได้ รายละเอียดดังนี้

กรณีที่เป็นเหตุรำคาญโดยทั่วไป

๑) กรณีเหตุรำคาญเกิดขึ้นในที่หรือทางสาธารณะ เจ้าพนักงานท้องถิ่นสามารถใช้อำนาจตามมาตรา ๒๗ วรรคหนึ่ง^๖ ในการออกคำสั่งเป็นหนังสือให้แก่ผู้ที่ก่อให้เกิดเหตุรำคาญนั้น หากไม่ทราบหรือไม่มีผู้ก่อเหตุ เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจในการปรับปรุงสถานที่นั้นจนเหตุรำคาญนั้นหมดไปได้

๒) กรณีแหล่งกำเนิดเหตุรำคาญอยู่ในที่เอกชน เจ้าพนักงานท้องถิ่นสามารถใช้อำนาจตามมาตรา ๒๘ วรรคหนึ่ง^๗ ในการออกคำสั่งเป็นหนังสือให้แก่เจ้าของหรือผู้ครอบครองสถานที่เอกชนนั้นให้ดำเนินการแก้ไขปรับปรุง จนเหตุรำคาญนั้นหมดไปหรือบรรเทาลง ทั้งนี้ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถกำหนดมาตรการในการแก้ไขปรับปรุงอย่างไรก็ได้ที่สามารถแก้ไขให้เหตุดังกล่าวนี้ให้หมดไป หรือบรรเทาลง โดยต้องคำนึงถึงความเป็นไปได้ในทางเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยีประกอบการกำหนดมาตรการในการแก้ไขปรับปรุงนั้นด้วย

โดยที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือให้แก่ผู้ก่อเหตุเป็นราย ๆ ไป โดยต้องระบุวิธีการป้องกันหรือแก้ไข และกำหนดระยะเวลาในการปฏิบัติตามคำสั่งให้ชัดเจน ทั้งนี้ ไม่จำเป็นต้องรอให้มีผู้ร้องเรียน หากพบเห็นหรือได้รับแจ้งจากเจ้าพนักงานสาธารณสุข หรือผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น

^{*} มาตรา ๒๕ ในกรณีที่มีเหตุอันอาจก่อให้เกิดความเดือดร้อนแก่ผู้อยู่อาศัยในบริเวณใกล้เคียงหรือผู้ที่ต้องประสบกับเหตุนั้นดังต่อไปนี้ ให้ถือว่าเป็นเหตุรำคาญ

(๑) แหล่งน้ำ ทางระบายน้ำ ที่อาบน้ำ ส้วม หรือที่ใส่มูลหรือเถ้า หรือสถานที่อื่นใดซึ่งอยู่ในทำเลไม่เหมาะสม สกปรก มีการสะสมหรือหมักหมมสิ่งของมีการเหม็นสิ่งใดเป็นเหตุให้มีกลิ่นเหม็นหรือละอองสารเป็นพิษ หรือเป็น หรือน่าจะเป็นที่เพาะพันธุ์พาหะนำโรคหรือก่อให้เกิดความเสื่อมหรืออาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ

(๒) การเลี้ยงสัตว์ในที่หรือโดยวิธีใด หรือมีจำนวนเกินสมควรจนเป็นเหตุให้เสื่อมหรืออาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ

(๓) อาคารอันเป็นที่อยู่ของคนหรือสัตว์ โรงงานหรือสถานที่ประกอบการใดไม่มีการระบายอากาศ การระบายน้ำ การกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือการควบคุมสารเป็นพิษหรือมีแต่ไม่มีการควบคุมให้ปราศจากกลิ่นเหม็นหรือละอองสารเป็นพิษอย่างพอเพียงจนเป็นเหตุให้เสื่อมหรืออาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ

(๔) การกระทำใด ๆ อันเป็นเหตุให้เกิดกลิ่น แสง รังสี เสียง ความร้อน สิ่งมีพิษ ความสั่นสะเทือน ฝุ่น ละออง เขม่า เถ้า หรือกรณีอื่นใดจนเป็นเหตุให้เสื่อมหรืออาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ

(๕) เหตุอื่นใดที่รัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

^๖ มาตรา ๒๗ วรรคหนึ่ง ในกรณีที่มีเหตุรำคาญเกิดขึ้นหรืออาจเกิดขึ้นในที่หรือทางสาธารณะ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือให้บุคคลซึ่งเป็นต้นเหตุหรือเกี่ยวข้องกับการก่อหรืออาจก่อให้เกิดเหตุรำคาญนั้น ระงับหรือป้องกันเหตุรำคาญภายในเวลาอันสมควรตามที่ระบุไว้ในคำสั่ง และถ้าเห็นสมควรจะให้กระทำโดยวิธีใดเพื่อระงับหรือป้องกันเหตุรำคาญนั้น หรือสมควรกำหนดวิธีการเพื่อป้องกันมิให้มีเหตุรำคาญเกิดขึ้นอีกในอนาคต ให้ระบุไว้ในคำสั่งได้

^๗ มาตรา ๒๘ วรรคหนึ่ง ในกรณีที่มีเหตุรำคาญเกิดขึ้นในสถานที่เอกชน ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองสถานที่นั้นระงับเหตุรำคาญภายในเวลาอันสมควรตามที่ระบุไว้ในคำสั่ง และถ้าเห็นว่าสมควรจะให้กระทำโดยวิธีใดเพื่อระงับเหตุรำคาญนั้น หรือสมควรกำหนดวิธีการเพื่อป้องกันมิให้มีเหตุรำคาญเกิดขึ้นในอนาคต ให้ระบุไว้ในคำสั่งได้

กรณีที่เกิดเหตุรำคาญนั้นอาจกระทบต่อสภาพความเป็นอยู่ที่เหมาะสมหรืออาจเป็นอันตรายร้ายแรงต่อสุขภาพ

๑) ในกรณีที่เกิดหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าจะเกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงต่อสภาวะความเป็นอยู่ที่เหมาะสมกับการดำรงชีพของประชาชนซึ่งจำเป็นต้องมีการแก้ไขโดยเร่งด่วน อธิบดีกรมอนามัยมีอำนาจตามมาตรา ๘^๕ ในการออกคำสั่งเป็นหนังสือแก่ผู้ก่อเหตุนั้นให้ระงับการดำเนินการที่ก่อให้เกิดเหตุรำคาญตามที่เห็นสมควร หากผู้ก่อเหตุไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง อธิบดีกรมอนามัยสามารถสั่งเจ้าพนักงานสาธารณสุข หรือแจ้งต่อผู้ว่าราชการจังหวัดให้ออกคำสั่งให้นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดดำเนินการแก้ไขหรือระงับเหตุนั้นตามสมควร อีกทั้ง อธิบดีกรมอนามัยยังสามารถใช้อำนาจตามมาตรา ๘/๑^๖ ในการประสานขอให้คณะกรรมการสาธารณสุขจังหวัด หรือคณะกรรมการสาธารณสุขกรุงเทพมหานครดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงหรือให้ความเห็นประกอบการออกคำสั่งตามมาตรา ๘ โดยไม่ชักช้า

๒) กรณีแหล่งกำเนิดเหตุรำคาญเป็นที่สาธารณะ เจ้าพนักงานท้องถิ่นสามารถใช้อำนาจตามมาตรา ๒๗ วรรคสอง ในการจัดการระงับเหตุรำคาญนั้นตามที่จำเป็น และเก็บค่าใช้จ่ายในการดำเนินการกับผู้ก่อเหตุ

๓) กรณีแหล่งกำเนิดเหตุรำคาญอยู่ในสถานที่เอกชน เจ้าพนักงานท้องถิ่นสามารถใช้อำนาจตามมาตรา ๒๘ วรรคสาม ในการออกคำสั่งเป็นหนังสือห้ามไม่ให้ใช้สถานที่นั้นจนกว่าจะมีการระงับเหตุรำคาญจนเป็นที่พอใจ

๔) ในกรณีที่พบเหตุที่ไม่ถูกต้องหรือมีการกระทำใด ๆ ที่ฝ่าฝืนต่อบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ โดยเหตุนั้นจะมีผลกระทบต่อสภาวะความเป็นอยู่ที่เหมาะสมกับการดำรงชีพของประชาชน หรือจะเป็นอันตรายอย่างร้ายแรงต่อสุขภาพของประชาชนเป็นส่วนรวมซึ่งสมควรจะดำเนินการแก้ไขโดยเร่งด่วน เจ้าพนักงานสาธารณสุขมีอำนาจตามมาตรา ๔๖ วรรคสอง^๗ ในการออกคำสั่งเป็นวาจาหรือหนังสือแก่ผู้ก่อเหตุนั้นให้ระงับการดำเนินการที่ก่อให้เกิดเหตุรำคาญตามที่เห็นสมควร แล้วจึงแจ้งให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นทราบ และอาจให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นออกคำสั่งเป็นหนังสือตามที่ได้รับคำสั่งร้องขอภายใน ๗ วัน

หากผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา ๒๗ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๒๘ วรรคหนึ่ง หรือวรรคสาม มีบทกำหนดโทษตามมาตรา ๗๔ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๓ เดือน หรือปรับไม่เกิน ๒๕,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ กรณีฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามคำสั่งอธิบดีกรมอนามัยตามมาตรา ๘ วรรคหนึ่ง มีบทกำหนดโทษตามมาตรา ๖๙ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๖ เดือน หรือปรับไม่เกิน ๕๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ กรณีฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามคำสั่งเจ้าพนักงานสาธารณสุขตามมาตรา ๔๖ วรรคสอง มีบทกำหนดโทษตามมาตรา ๘๑ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๓ เดือน หรือปรับไม่เกิน ๒๕,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

^๕ มาตรา ๘ ในกรณีที่เกิดหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าจะเกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงต่อสภาวะความเป็นอยู่ที่เหมาะสมกับการดำรงชีพของประชาชนซึ่งจำเป็นต้องมีการแก้ไขโดยเร่งด่วน ให้อธิบดีกรมอนามัยมีอำนาจออกคำสั่งให้เจ้าของวัตถุหรือบุคคลซึ่งเกี่ยวข้องกับการก่อให้เกิดหรืออาจเกิดความเสียหายดังกล่าวระงับการกระทำหรือให้กระทำการใด ๆ เพื่อแก้ไขหรือป้องกันความเสียหายเช่นนั้นได้ตามที่เห็นสมควร

ถ้าบุคคลซึ่งได้รับคำสั่งตามวรรคหนึ่งไม่ปฏิบัติตามคำสั่งภายในระยะเวลาตามสมควร อธิบดีกรมอนามัยจะสั่งให้เจ้าพนักงานสาธารณสุขปฏิบัติการใด ๆ เพื่อแก้ไขหรือป้องกันความเสียหายดังกล่าวแทนก็ได้ ในการนี้ให้เจ้าพนักงานสาธารณสุขใช้ความระมัดระวังตามสมควรแก่พฤติการณ์ และบุคคลซึ่งได้รับคำสั่งดังกล่าวต้องเป็นผู้เสียค่าใช้จ่ายสำหรับกรณีนั้น

ในจังหวัดอื่นนอกจากกรุงเทพมหานคร ให้อธิบดีกรมอนามัยแจ้งแก่ผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่อสั่งให้นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดปฏิบัติการตามความในวรรคสองสำหรับในเขตท้องที่จังหวัดนั้น

^๖ มาตรา ๘/๑ ในการพิจารณาออกคำสั่งตามมาตรา ๘ วรรคหนึ่ง อธิบดีกรมอนามัยอาจให้คณะกรรมการสาธารณสุขจังหวัดหรือคณะกรรมการสาธารณสุขกรุงเทพมหานครตรวจสอบข้อเท็จจริงหรือให้ความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาโดยไม่ชักช้า

^๗ มาตรา ๔๖ วรรคสอง ในกรณีที่เจ้าพนักงานสาธารณสุขเห็นว่าเหตุตามวรรคหนึ่งจะมีผลกระทบต่อสภาวะความเป็นอยู่ที่เหมาะสมกับการดำรงชีพของประชาชน หรือจะเป็นอันตรายอย่างร้ายแรงต่อสุขภาพของประชาชนเป็นส่วนรวมซึ่งสมควรจะดำเนินการแก้ไขโดยเร่งด่วน ให้เจ้าพนักงานสาธารณสุขมีอำนาจออกคำสั่งให้ผู้กระทำการไม่ถูกต้องหรือฝ่าฝืนดังกล่าวแก้ไขหรือระงับเหตุนั้น หรือดำเนินการใด ๆ เพื่อแก้ไขหรือระงับเหตุนั้นได้ตามสมควร แล้วให้แจ้งเจ้าพนักงานท้องถิ่นทราบ

ทั้งนี้ การควบคุมดูแลการประกอบกิจการเครื่องเล่น สวนสนุก เพื่อให้เกิดความปลอดภัยต่อลูกค้าที่มาใช้บริการหรือมีความปลอดภัยต่อสุขภาพของประชาชนในบริเวณใกล้เคียงนั้น จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากหน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐ ผู้ประกอบกิจการ และประชาชน เพื่อร่วมดำเนินการเฝ้าระวังการกระทำผิดหรือฝ่าฝืนกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข รวมถึงกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง อาทิ กฎกระทรวงว่าด้วยการควบคุมเครื่องเล่น พ.ศ. ๒๕๕๘ และกฎกระทรวงว่าด้วยการควบคุมเครื่องเล่น (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๕ ซึ่งออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยหากประชาชนพบว่าการประกอบกิจการไม่ถูกสุขลักษณะ มีการติดตั้งเครื่องเล่นสวนสนุกที่ไม่ถูกต้องอาจก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพ สามารถแจ้งเรื่องร้องเรียนไปยัง อบท. ในพื้นที่ เพื่อตรวจสอบและบังคับใช้มาตรการตามกฎหมายต่อไป

หมายเหตุ : สามารถศึกษาแนวทางการปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข
ในประเด็นอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องได้ที่เว็บไซต์กองกฎหมาย กรมอนามัย
<https://laws.anamai.moph.go.th/th> หรือสแกนได้ที่ QR Code นี้
หรือสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ “คลินิกกฎหมาย”
กองกฎหมาย กรมอนามัย โทร. ๐๒ ๕๙๐ ๕๑๘๓

แนวทางปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข ในการควบคุมดูแลการประกอบกิจการ เครื่องเล่นและสวนสนุก

การควบคุม กำกับดูแลการประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพประเภทสวนสนุก

• พ.ร.บ.การสาธารณสุข พ.ศ.2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

- ม.32 กำหนดให้ราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจออกข้อบัญญัติท้องถิ่น กำหนดประเภทกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ
- ม.33 กำหนดให้ผู้ดำเนินการกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพตามประเภทที่ราชการส่วนท้องถิ่นกำหนดในลักษณะการค้า ต้องได้รับใบอนุญาตก่อนเริ่มดำเนินการ

- ถ้ามีการประกอบกิจการสวนสนุกในเขตท้องถิ่นแล้วราชการส่วนท้องถิ่นไม่ออกข้อบัญญัติหรือไม่ดำเนินการควบคุมหรือตรวจสอบ เจ้าพนักงานท้องถิ่นอาจเข้าข่ายมีความผิดฐานละเว้นการปฏิบัติหน้าที่

• หากราชการส่วนท้องถิ่นออกข้อบัญญัติแล้ว สามารถดำเนินการ ดังนี้

- **ตรวจตรา ควบคุมดูแล**ให้ผู้ประกอบกิจการสวนสนุกในลักษณะการค้ายื่นขอรับใบอนุญาตต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นก่อนดำเนินการ และมีอำนาจออกข้อบัญญัติท้องถิ่นกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง
- กรณีตรวจสอบแล้ว พบว่า ดำเนินการไม่ถูกสุขลักษณะหรือไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในข้อบัญญัติท้องถิ่น ถือเป็นความผิดสำเร็จ
- กรณีตรวจสอบแล้ว พบว่า ดำเนินการไม่ถูกสุขลักษณะหรือไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎกระทรวงควบคุมกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ.2560 ถือเป็นความผิดสำเร็จ

การควบคุมดูแลป้องกันปัญหาเหตุรำคาญ

กรณีราชการส่วนท้องถิ่นยังมี**ไม่ได้ออกข้อบัญญัติ**กำหนดควบคุมการประกอบกิจการสวนสนุกในพื้นที่ ผู้ประกอบกิจการไม่ต้องยื่นขอใบอนุญาต แต่หากพบว่าผู้ใดประกอบกิจการสวนสนุกหรือจัดให้มีเครื่องเล่นต่างๆ ให้บริการ โดยมีความเสี่ยงอาจก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพ/เดือดร้อนรำคาญ เจ้าพนักงานมีอำนาจออกคำสั่งดำเนินการระงับเหตุรำคาญนั้น

• กรณีเป็นเหตุรำคาญทั่วไป เช่น เสียงดังจากเครื่องเล่น/ผู้เล่น, แสงไฟประดับหรือไฟส่องสว่างรบกวน

- กรณีเกิดในที่สาธารณะ เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือให้แก่ผู้ก่อเหตุรำคาญนั้น
- กรณีอยู่ในที่เอกชน เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือให้แก่เจ้าของสถานที่ดำเนินการแก้ไข โดยต้องระงับวิธีป้องกัน แก้ไข และกำหนดระยะเวลาในการปฏิบัติตามคำสั่งให้ชัดเจน

• กรณีเหตุรำคาญอาจเป็นอันตรายร้ายแรงต่อสุขภาพ เช่น ไม่มีมาตรการควบคุมฝูงชนและความปลอดภัย, สารเคมีจากการใช้อุปกรณ์/เครื่องเล่น

- กรณีจำเป็นต้องแก้ไขโดยเร่งด่วน อธิบดีกรมอนามัยมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือแก่ผู้ก่อเหตุให้ระงับการดำเนินการ
- กรณีแหล่งกำเนิดเหตุรำคาญเป็นที่สาธารณะ เจ้าพนักงานท้องถิ่นสามารถระงับเหตุตามที่จำเป็น
- กรณีแหล่งกำเนิดเหตุรำคาญอยู่ในสถานที่เอกชน เจ้าพนักงานท้องถิ่นสามารถออกคำสั่งเป็นหนังสือห้ามไม่ให้ใช้สถานที่จนกว่าจะมีการระงับเหตุรำคาญ
- กรณีพบเหตุไม่ถูกต้องหรือกระทำการใดๆ ที่จะมีความเสี่ยงต่อสภาวะความเป็นอยู่หรือเป็นอันตรายร้ายแรงต่อสุขภาพ สมควรแก้ไขโดยเร่งด่วน เจ้าพนักงานสาธารณสุขมีอำนาจออกคำสั่งเป็นวาจาหรือหนังสือให้ระงับการดำเนินการ แล้วจึงแจ้งให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นทราบ

ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ (ฉบับที่ 4) พ.ศ.2568

กฎกระทรวงว่าด้วยการควบคุมเครื่องเล่น (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2564 ตาม พ.ร.บ ควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522

แนวทางปฏิบัติฯ